

NATURVÄRDEINVENTERING AV MARKOMRÅDET RUNT RIMFORSÅ KURSGÅRD INFÖR FORTSATT DETALJPLANERARBETE AVSEENDE PLANERING AV NYA HUS

Uppdrag

Hamrakonsult - natur, bild & ljud HB fick under februari 2005 i uppdrag av Rimark AB, Rimforsa, att utföra en naturvärdesinventering av markerna runt Rimforsa Kursgård på fastigheten Håkantorp 1:21 m fl.

Inventeringens syfte

Syftet med inventeringen är att undersöka om det, inom det aktuella området, förekommer naturvärden så att dessa kan beaktas vid det fortsatta planarbetet.

Inventeringens avgränsning och metodik

KARTA 1

Inventeringen omfattar delar av fastigheterna runt Rimforsa Kursgård främst Håkantorp 1:21, 5:1, 3:2, 4:2, 1:18, 1:19 m fl fastigheter, avgränsning enligt karta 1. Samtliga delar undersöktes genom att alla delar besöktes till fots. Detta för att ha möjlighet att upptäcka även små värdefulla naturelement som t ex enskilda träd eller artförekomster. Naturvärdesbedömningen följer bl a Skogsvårdsstyrelsens metodik för inventering av Nyckelbiotoper i Skogsmark men bygger till stor del på erfarenhet om hur ovanliga naturelement och arter är.

De mest värdefulla objekten har klassificerats med avseende på de förekommande naturvärdena. Nedan följer en lista där varje klass har en definierande beskrivning.

KLASS	BESKRIVNING
A	Objekt där det förekommer ovanliga naturelement i större omfattning eller visar på någon form av tydlig kontinuitet ofta bekräftas detta med förekomst av hotade eller sällsynta organismer eller spår av dessa.
B	Enstaka förekomst av mindre vanliga arter eller objekt där mer ovanliga och viktiga naturelement förekommer men i ringa omfattning eller på relativt begränsad yta.
C	Motsvarar ordinär natur där det inte förekommer några särskilt utmärkande naturvärden eller känsliga eller ovanliga organismer.
D	Objekt där naturvärden saknas. Ofta starkt påverkade eller förändrade marker som ej befinner sig i ett naturligt tillstånd eller saknar någon form av kontinuitet.

Översiktlig områdesbeskrivning Naturtyperna presenteras i KARTA 2

Inventeringsområdet utgörs av ett tämligen flackt område som sluttar svagt åt öster ner mot Åsunden. Stora delar består av åkermark. Några mindre samlingar med träd och buskar förekommer som åkerholmar. Längs med Åsunden finns mer slutna bestånd främst med lövträd. Ett par mindre fuktmarker förekommer i anslutning till sjön. Några mindre partier består av slagna gräsmarker. Här och var i området står gamla träd som solitärer eller i mindre grupper. Flera av dessa har hög ålder. Vägen upp mot kursgården kantas av en gammal äppelallé.

Sammanfattande värdeomdöme Naturvärdesklassificering presenteras i KARTA 1

I inventeringsområdet förekommer flera delområden samt enstaka träd med högt naturvärde. Äppelallén består av riktigt gamla träd (5). Delområde 6 hyser lövdominerat bestånd med bland annat äldre asp, ek och tall. De fuktiga gräsmarkerna 7 och 13 är en rest av äldre betesmark. Runt kursgården (delområdena 10 och 11) förekommer ett flertal äldre och gamla träd med högt naturvärde (b-k). Även en gammal ask i hörnet av en hustomt hyser högt naturvärde (a).

Delområdesbeskrivningar Delområdesindelning presenteras i KARTA 1 och 2

Delområde 1: Tomter med gräsmark Naturvärdesklass D
Tomtmark runt hus med gräsmarker och enstaka yngre träd.

Delområde 2: Åkermark/vall Naturvärdesklass C
Beskrivning:

Från väg i väster och mellan äppelallén och tomter i norr finns en större åkermark som sentida mest verkar ha använts som vall. Några mindre åkerholmar förekommer i området (3 & 4).

Delområde 3: Åkerholmar Naturvärdesklass C
Beskrivning:

Ett par mindre åkerholmar med tämligen flytande övergång mot åkermarken. Här förekommer yngre träd av ask, ek och björk samt nypon.

Värdeomdöme:

Naturmiljö med ordinära värden. Bör dock beaktas ur landskapsperspektiv då små dungar med träd och buskar är viktiga miljöer för många organismer oavsett om dessa ligger på åkermark eller mellan hus.

Bevarandekommentar:

Objekten bör sparas och arbetas in i detaljplanen.

Delområde 4: Äldre rest av trädgård Naturvärdesklass C
Beskrivning:

Ett avgränsat bestånd med träd och buskar av björk, apel och päron samt slån och hagtorn. En del trädgårdsväxter förekommer.

Värdeomdöme:

Naturmiljö med ordinära värden. Bör dock beaktas ur landskapsperspektiv då små dungar med träd och buskar är viktiga miljöer för många organismer oavsett om dessa ligger på åkermark eller mellan hus. Detta område kan anses vara av något högre värde då det innehåller rikligt med bärande träd och buskar.

Bevarandekommentar:

Objektet bör sparas och arbetas in i detaljplanen.

Delområde 5: Gammal äppellé Naturvärdesklass A

Beskrivning:

Fram till kursgården finns en allé med nästan uteslutande gamla äppleträd. Många av träden har även håligheter och hyser sannolikt en del hålhäckande mesar. Epifytfloran är ordinär.

Värdeomdöme:

Området hyser höga naturvärden i och med den höga andelen gamla träd samt intressant miljö för bland annat fåglar och insekter.

Bevarandekommentar:

För att naturvärdena ska bevaras krävs att samtliga gamla träd sparas.

Delområde 6: Lövdominerat skogsbestånd Naturvärdesklass A

Beskrivning:

I nordöstra kanten av inventeringsområdet förekommer ett lövdominerat bestånd som även fortsätter en bit norrut utanför det undersökta området. Här finns äldre träd av bok, alm, asp och ek samt gamla grova träd av asp, ek och tall. Flera av de gamla aspar hyser rikligt med håligheter och en del död ved finns också. Längs med stranden förekommer klibbal varav en del är äldre. Området har fastmark ända ut till stranden. Som en rest av tidigare hävd förekommer bland annat gökärt och bockrot. Dock förekommer flera arter som påvisar ett mer slutet bestånd med fällmossa, linssnäcka och krattsnäcka som kräver längre kontinuitet och stabil luftfuktighet, takmossa samt kransmossa som visar på näringsrik mark. I området noterades också stenknäck och stjärtnes. Området används inte som rekreationsområde annat än den stig som leder ner mot vattnet och den befintliga bryggan. I och med områdets läge angränsande till fuktmark och kursgårdsområde, är inte heller fortsättningsvis området aktuellt som rekreationsområde annat än där man vill ta sig ner till vattnet.

Värdeomdöme:

Området hyser högt naturvärde främst av gamla träd med inslag av intressanta arter.

Bevarandekommentar:

För att långsiktigt bevara områdets naturvärden är det av vikt att man lämnar området i sin helhet. Området har sannolikt historia som mer gles och hävdad mark. För att inte missgynna mer ljuskrävande träd som till exempel ek är det av vikt att man inte låter lövuppslag växa upp alltför tätt och in i de gamla trädens kronor.

Delområde 7: Vassrik fuktig gräsmark Naturvärdesklass B

Beskrivning:

Ett fuktmarksområde med främst vass samt tuvbildande, högvuxna starrarter. Även videört, gul svärdslilja och fackelblomster förekommer. Marken har hög fuktighetsgrad. I kantzonen noterades krattsnäcka. Området har historia som hävdad mark.

Värdeomdöme:

Område av stor vikt för fuktighetsgynnade arter samt sannolikt både födoplats och häckningsplats för en del fågelarter.

Bevarandekommentar:

Området bör sparas genom att inte utsätta det för avvattning samt att hävda området helst årligen för att inte igenväxning ska ske.

Delområde 8: Kväverik gräsmark Naturvärdesklass C

Beskrivning:

I västra kanten av den fuktiga gräsmarken förekommer en smalare mer frisk till torr gräsmark med vägtistel och älgört samt högvuxna kvävegynnade gräs.

Bevarandekommentar:

Området bör hävdas tillsammans med den intilliggande fuktiga gräsmarken.

Delområde 9: Slagen gräsmark Naturvärdesklass C

Beskrivning:

Mellan strandnära bestånd i öster och nuvarande bebyggelse i väster förekommer en slagen gräsmark. I västra kanten av detta förekommer ett promenadstråk som verkar vara tämligen välanvänt.

Delområde 10: Lövbestånd på fuktig mark Naturvärdesklass B

Beskrivning:

I södra kanten av den fuktiga gräsmarken övergår marken till mer fast karaktär. Marken är tämligen frisk till fuktig. Här förekommer främst klibbal varav ett par träd är äldre.

Värdeomdöme:

Området hyser flera äldre träd som är intressanta för bland annat fåglar.

Bevarandekommentar:

Områdets fuktiga karaktär samt inslag av äldre lövträd bör bevaras.

Delområde 11: Kursgårdsområdet Naturvärdesklass C

Beskrivning:

Runt Rimforsa kursgård med omgivande byggnader förekommer främst ett antal gamla träd som är av intresse för bland annat fåglar, insekter, epifyter och fladdermöss. Av de mest värdefulla och anmärkningsvärda träden kan nämnas ekar (c, g och h) med frekvent med ihåligheter och förekomst av mulm. Även andra äldre ädellövträd (d, e, f och i) samt ett par gamla och grova tallar (j och k) med pansarbark och bitvis håligheter, finns i området. Den yttersta kanten mot Åsunden består av fastmark med tämligen skarp sluttning de sista metrarna ut mot vattnet. Här har slänterna hävdats.

Värdeomdöme:

Området hyser många mycket intressanta träd som sannolikt hyser en mängd skyddsvärda organismer.

Bevarandekommentar:

Alla äldre och gamla träd ska bevaras i så stor utsträckning som möjligt och då med främst hänseende till skaderisker på person eller byggnader. De träd eller delar av träd som måste tas bort på grund av skaderisk bör läggas som död ved i t ex delområde 6.

Delområde 12: Slagen gräsmark, fd betesmark Naturvärdesklass C

Beskrivning:

I södra delen av undersökningsområdet förekommer en hävdad gräsmark som haft längre kontinuitet som betad eller på annat sätt hävdad mark.

Delområde 13: Fuktig gräsmark Naturvärdesklass B

Beskrivning:

Mellan gräsmarken (12) och klibbalbeståndet (14) i kanten mot Åsunden, förekommer ett fuktigt gräsmarksområde. Området har tämligen kväverik karaktär med älgört, videört, gul svärdsilja och flera starrarter.

Värdeomdöme:

Områdets hävdade, blöta gräsmark är en viktig miljö för många organismer. Bland annat groddjur och mollusker.

Bevarandekommentar:

Området bör hävdas för att den öppna karaktären skall bibehållas.

Delområde 14: Klibbalbestånd i strandzon Naturvärdesklass B

Beskrivning:

I södra kanten av inventeringsområdet förekommer ett smalt stråk med klibbal som fortsätter söderut. Området hyser en del träd som är något äldre. Även en del död ved förekommer.

Värdeomdöme:

Området hyser bland annat en viktig miljö för många hackspettarter däribland mindre hackspett som blir allt ovanligare.

Bevarandekommentar:

Bevara området i sin helhet.

Delområde 15: Åkermark Naturvärdesklass C

Beskrivning:

Inventeringsområdets södra del utgörs av åkermark. I västra kanten finns glesare dungar med träd. I nordöstra hörnet finns en parkering med en äldre tätare granhäck. Mot parkeringen finns en äldre stengårdsgård.

Delområde 16: Åkerholmar/glesa träddungar Naturvärdesklass C

Beskrivning:

Ut mot vägen i områdets västra kant förekommer ett par dungar med främst granar och björkar. De flesta träden är tämligen unga.

Särskilt anmärkningsvärda och skyddsvärda träd:

- a. gammal ask i hörnet av befintlig tomt
- b. äldre klibbalar, i närheten även äldre gran
- c. mycket gammal och värdefull ek
- d. äldre ek
- e, f. äldre ek och alm intill parkering
- g. gammal och värdefull ek intill parkering
- h. gammal och värdefull ek intill hus

i, j. äldre ek och gammal tall

k. riktigt gamla tallar tillsammans med björk, klibbal och äldre tall

Övriga kommentarer detaljplan av bebyggelse vid Rimforsa kursgård

Området hyser ett flertal gamla träd och även gamla bestånd. Även de öppna partierna hyser en del dungar med träd som ger området en särskild karaktär. Förekomsten av frekvent med bärande träd och buskar måste anses vara mycket viktigt för att bibehålla en rik flora och fauna i området även om byggnader anläggs.

Ur landskapsperspektiv bör man inte anlägga några täta bestånd ut mot vägen i väster. Här är att rekommendera ett mer glest blandbestånd gärna med inslag av ett utvecklat buskskikt om syftet är att skydda mot intilliggande åkermark.

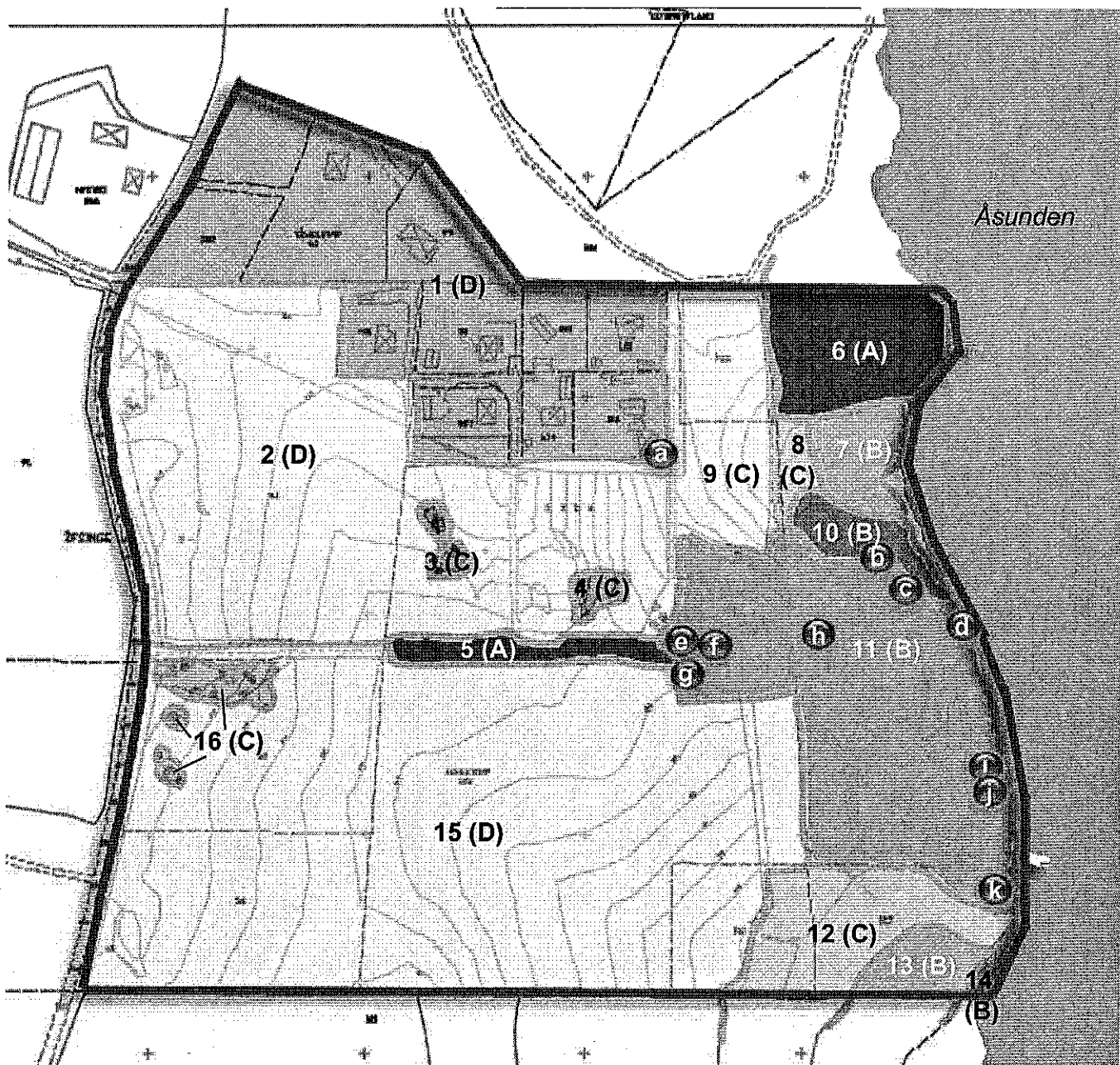
Bifogade kartor:

- karta 1: Utredningsområdet och Naturvärdesindelning
 - karta 2: Delområdes- och Naturtypsindelning
-

Arbetet är utfört av Anders Tingvall, Box 37, 590 41 RIMFORSA.

Naturinventering Håkantorp 1:21 m fl, Kinda kommun, Östergötlands län.

**KARTA 2:
Delområdesindelning
Naturtyper/markanvändning**

delområdesnummer (naturvärdeklass)
